П III 321

ЦЕНА 2 ДИНАРА

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА

НОВИ САД

ПОТПУНО НЕЗАВИСАН ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА — ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУБОТЕ

Година II. 22. новембра 1925. године Број 28

Нова просветна политика

Бивши министар просвете г. Веља Вукичевић, који је недавно поднео оставку на своме положају, није могао продрети са својим просветним реформама, које је и сувише радикално хтео да спроведе кроз наше школе. Он је владину жељу, да се просветна политика измени, схватио дословце и једним потезом пера затворио 20 гимназија у земљи. Његова просветна политика је, на тај начин пропала и он је морао повући конзеквенције.

Г. Вукичевић је један од најзаслужнијих просветних радника у нашој земљи, који се већ у малој, предратној Србији истакао својом агилношћу и добрим познавањем просветних прилика и потреба. Имао је и приличну праксу, јер је још пре двадесетак година већ био министар просвете. Међутим, ераре хуманум ест, г. Вукичевић је погрешио и он се повукао.

На његово место дошао је г. Степан Радић. вођа хрватске сељачке странке. Влади је оставка г. Вукићевића дошла у сасвим згодно време и она је две мухе убила једним ударцем: решила је толико одуговлачено питање реконструкције владе, односно ступања госп. Радића у владу и створила могућност, да се просветне реформе одиста и спроведу.

Г. Радић је, још пре свога ступања у владу, дао изјаву у погледу своје будуће просветне политике. Тај програм је и модеран и подесан за наше прилике. Шта више, тај програм веома много обећава, јер се њиме желе решити баш наши најзамршенији и најтежи просветни проблеми: борба против аналфабетизма и деполитизирање просветне политике. Досада, на томе пољу, тако рећи ништа није учињено. Да будемо сасвим искрени, за време министровања г. Прибићевића, увлачила се у просвету и партијска политика, можда бона фиде — бар у погледу г. Прибићевићевих енергичних мера против нацијоналних мањина — али, у главном, та партијска политика много је шкодила нашој просвети у великој мери, отежавала рад на уређењу просветних реформи.

Не знамо, да ли ће г. Радић дословце одржати тачке обећаног програма, јер за г. Радића се тврди, да је човек, који воли да кроји планове, али далеко стоји од њиховог конкретизирања. Ми ипак верујемо, да то неће бити случај, јер г. Радић је културан човек, великих коцепција који ће нешто моћи учинити на пољу модернизирања наше просвете.

У просветној политици госп. Радића најсимпатичнији је онај део програма, у коме истиче потребу, да се не ствара интелектуални пролетаријат, те да ученици средњих школа, поред апстрактних и у животу често сасвим непотребних предмета, изуче и неки занат, који би им доцније, у животу могао корисно послужити. Идеја о сузбијању неписмености у војсци, такође је важан услов модерне просвете једнога народа.

Просветни програм г Радића, који се заснива на широким базама — поздравили су сви листови у нашој земљи, сем штампе сам. демократа, па се верује, да ће се већ кроз врло кратко време осетити благотворни утицај нове просветне политике, коју је у својем програму истакао г. Радић.

ШТА СЕ ЧУЈЕ?

Опет се говори о неким предстојећим променама у полицијској служби, у Новом Саду. „Нови Сад“ је, у своје време, известио своје читаоце о променама, које су доцније настале и два полицијска капетана су смењена. Сада се у вароши говори, да ће неки полицијски чиновници бити кроз врло кратко време смењени. Не знамо, да ли је то у духу реорганизације полиције, или из неких других разлога. Чим се са овом ствари поближе упознамо, известићемо читаоце опширније. Било би врло интересантно, и корисно, да се неке реформе изврше. Те реформе су за Нови Сад, од неопходне потребе.

Криза радикалне странке

Оштар сукоб између др. Ђорђа Ђеремова и др. Јефте Поповића — Директор Матић, љут на младорадикале, тражи пензионисање

У Новосадској радикалној странци већ од последњих избора за Народну Скупштину стално се појављују неке трзавице, које не дозвољавају, да се унутрашње прилике радикалне партије консолидишу, те да се чланови странке, збијени у јединствени фронт, одаду на озбиљан и конструктиван посао. Те трзавице су врло озбиљне природе, па је већ у више махова постојала опасност, да ће доћи до дефинитивног размимоилажења између појединих чланова партије. Једно време се чак говорило, да ће се у Новом Саду основати и посебна фракција радикала, у коју би се скупили сви они старорадикали, који су незадовољни данашњом политиком вођства странке.

До тога расцепа до данас није истина дошло, али ствар је још увек врло озбиљна. Скоро на свакој седници радикалног клуба долази до оштрих сукоба између појединих вођа, који се не слажу, па је више него сигурно, да ће једног дана ипак морати доћи до раскида.

У недељу 15. о. м. одржана је седница радикалног клуба, па је том приликом дошло до озбиљног сукоба између др. Ђорђа Ђеремова, вође Српске Националне Омладине и др. Јефте Поповића, једног од истакнутих младорадикала, који је једно време био и озбиљан кандидат за градоначелничко место у Новом Саду. Том приликом дошло је и до личног разрачунавања између њих двојице, па је др. Ђ. Ђеремов пребацио Поповићу, да није тако давно радикал и да се за њега зна, да је у Загребу учинио неке испаде против радикала. У целу ову ствар је умешан и Мића Иванчевић, гл. уредник „Заставе“, који по свој прилици припада струји старорадикала, али желећи се држати на страни, дао је ових дана у свом листу изјаву, у којој пере руке и неће ништа да зна.

Не знамо, докле ће ове трзавице у радикалној странци довести и да ли ће се та криза једном већ окончати, али крајње би време већ било, јер ту кризу не осећа само радикална странка и њене присталице, него ту кризу осећа и цео град и сва заинтересована јавност. А како би лепо било, када би се новосадска радикална странка одлучила на озбиљан, конструктиван рад, лишен свих трзавица и криза.

Нови Сад у страној штампи

Како је описан догађај са бомбом у католичкој порти?

Један мађарски дневник у Клужу (Ердељ) донео је ових дана сензацију, која је датирана из „Ујвидека“, а из које ми Новосађани имамо да сазнамо за ствари, за које још нисмо до сада знали. Изгледа, да је ердељска мађарска штампа боље информисана од нас самих и боље зна за наше новосадске догађаје, него ми сами.

Тај лист доноси вест, да је ових дана у новосадској католичкој порти експлодирала велика бомба, која је разрушила скоро целу зграду католичке катедрале. Сумња се на такозвану организацију Орјуну, па су многи њени чланови похапшени. До сада се није могло утврдити, које ту бомбу бацио.

Тако вели тај лист. Ми се ни мало не чудимо таквом писању једног страног, неинформисаног листа, та забога, није чудо, када су и наши мађарски листови, цео тај незнатни случај са папирном бомбом, изнели као огромну сензацију и у сваком другом реду наглашавали да је католичка црква била у опасности!

Новосадски јади

Бели чаршави, где сте?

Има Новосађана, која не могу седети у кафани или гостионици за столом, који нема белог чаршава. Да ли је тај чаршав чист или није, то је споредно, главно, да је чаршав био — био. Агилни директор кафане „Краљица Марија“ увео је још летос врло симпатичан и згодан обичај, када је келнерима наредио, да сваке вече покрију кафанске столове белим чаршавом. Тај лепи обичај одржао се неко време, али дође сезона игранки, „танцшула“, барских представа и томе слично, и јадни чаршави морали су свечано да се селе горе у дворену бившег Американ Бара... И данас се само још Мити Коњовићу, Др. Мочу и неким другим гостима кафане дозвољава тај луксуз.

Нови Сад — град аутомобила

Никада, чак ни у доба највећег повлачења аустријске војске за време рата, није у Новом Саду било толико аутомобила, као данас. Постоје силни ауто-такси, постоји огроман број аутобуса, који саобраћају између Футога, Србобрана, Бечеја и осталих војвођанских места, па сада имамо и локални аутобус, који значи озбиљну конкуренцију за новосадски трамвај. Немамо ништа против толиких аутомобила, та забога, на тај начин ћемо се најлакше подићи на ниво модерне и велике вароши, али на овом месту сматрамо за дужност, да поновно упозоримо полицију, да припази мало на тај аутомобилски саобраћај, јер је тај саобраћај постао веома опасан. Ако се не регулише, могле би се лако догађати, и то врло често, немиле несреће.

Протеривање проститутки из Новог Сада

Енергичне мере новосадске полиције

У последње време, новосадској полицији су стално приспевале тужбе, да се поједине проститутке, које бораве у Н. Саду, ни у колико не одржавају полицијских и законских прописа, те да својим обесним и срамним животом у великој мери угрожавају јавни морал Новог Сада. Те тужбе су учестале нарочито последњих дана, тако да је новосадска полиција по тој ствари спровела енергичну истрагу.

Како сада сазнајемо, резултат те истраге је, да је полиција решила, да протера са територије града Новог Сада све проститутке без вазлике, и то у њихова места надлеш-

ности. Поред тога полиција, у будуће, неће дозволити, да се нове проститутке настањују у Новом Саду.

Интересантна је то појава. Изгледа, као да је настало доба протеривања у свима градовима наше земље. Београдска полиција протерива песнике и новинаре, а новосадска опет проститутке... Чудно, одиста веома чудно...

Ружна шпекулација

Како се мисле пештански листови обогатити на рачун наше публике?

Још надавно, влада је сем лабералног „Вилага“ забранила све мађарске листове, који излазе у Пешти, а за које је постојао оправдан разлог да се забране. Већ и стога, што су војвођанској полицији задавали сталну бригу — око заплене. Интервенцијом подузетних трговаца људи, који су начисто с тиме, какве користи може донети продаја и у Војводини популарних мађарских листова, министарство унутрашњих дела је поновно дозволило улазак и продају неких мађарских дневника и недељних илустрација.

Али неки од тих листова баш не обраћају много пажње на то, да цене постојеће прописе за стране листове, а како изгледа, немају ни појма о некој лојалности, те се врло често догађају немили случајеви и испади. Тако је „Пешти Наплo“ недавно изнео чланак о томе, како Југославија ради на поништењу Аустрије и стварању коридора између наше државе и Чехословачке. Неки листови стално пишу о Румунији, Чехословачкој као окупаторима, а о покрајинама, које су припале тим државама, тврде, да су само привремено окупиране.

Неки други листови опет отворено агитују за Хабсбурговце, има и таквих, који шпекулишу на врло дрзак и недозвољен начин. Тако „Синхази Елет“ издаје и неки „југословенски прилог“, који се међутим прилаже само неким примерцима, те на тај начин ординарно варају публику. Крајње би време било, да се таквој шпекулацији што пре на пут стане. Јер тек нећемо дозволити, да се пештански листови на рачун наше публике и то на такав начин обогате!

Сироте телефонискиње

Чудно наређење министра пошта

Ових дана објавили су листови најновије наређење Министра Пошта и Телеграфа, према коме ће се од сада спроводити најстрожија истрага против појединих телефонских претплатника, који вређају телефонискиње. Министар опуномоћује шефове пошта, да на захтев појединих телефонискиња по потреби — покрену судску парницу, због клевете и увреде „неучтивих претплатника“. О томе да и не говоримо, да ће се таквим претплатницима смесра демонтирати телефони.

Нас необично чуди ово „хумано“ наређење министра пошта, шта више, сматрамо да ту има и мало ироније, јер министар уместо да узима у заштиту јадне претплатнике, помишља искључиво на своје „јадне“ телефонискиње! Признајемо, да у неким местима наше телефонискиње имају да врше одиста тежаш посао, који је скопчан са огромним напорима, наша пошта није још у толикој мери реорганизована, да се са истим радним силама могла вршити много лакша и удобнија служба у телефонским централама. На тај начин се не чудимо, да су телефонискиње нервозне од претераног рада, те своју нервозу искаљују на претплатнике.

Али министарство није требало губити из вида, да би у истој мери требало заштити и саме претплатнике, који се — о томе постоје докази — врло често изложени нервозним и жучним испадима телефонискиња. А поред тога, телефонисткиња тера свој занат, она од тога жива, а претплатник плаћа скупе паре и још је приморан да трпи каприс појединих телефонискиња.

Мало више праведности, Господине Министре, не би шкодило! *Један претплатник.*

Изложба карикатура у Новом Саду

Уредништво „Новог Сада“ приређује велику изложбу карикатура

Нови Сад спада међу оне градове, који иду упореду са осталим модерним европским градовима и који у свакој реформи жели, да има учешћа. У Нови Сад су, у последње време, долазили чувени хипнотизери, научењаци, графолози, познати карикатуристи и модерни сликари, који су новосадској публици дали прилике, да се упозна са европском модерном струјом.

У целом модерном свету, данас се у необично великој мери култивира уметност са карикатурама, па је та симпатична грана сликарске уметности свуда примљена са највећим одушевљењем и разумевањем.

Редакција „Новог Сада“ је одлучила, да такође поради на популарисању уметности карикатуре, те је решила, да приреди у Новом Саду велику изложбу карикатура, која ће за цео Нови Сад и Војводину значити нарочиту сензацију и пријатну новост Унапред смо убеђени, да ће ова изложба имати огромног успеха, јер се ради о самим Новосађанима, које ће на тај начин ствар у великој мери заинтересовати.

Сасвим је природно, да ће бити изложене карикатуре свесамих Новосађана, и то у изради једног одличног уметника, стручњака, који је месецима радио на своме великом делу и успешно га извршио. Све карикатуре ће бити израђене у три боје, па ће се на тај начин моћи распознати и карактеристичне црте појединих особа. На изложби ће бити изложене карикатуре скоро свих познатих и популарнијих Нбвосађана и Новосаткиња, а многи посетиоци изложбе ће се слатко и од срца насмејати појединим, врло успелим карикатурама. Уметник је на неким местима фотографском тачношћу погодио црте појединих особа, па ипак је при томе успео, да сачува и карак-

тер једне истинске карикатуре.

Ова занимљива изложба приредиће се почетком месеца децембра у Новом Саду, а „Н. Сад“ ће у идућем броју објавити и детаљнији програм изложбе.

Глумачко огледало

Истините сличице из уметничког живота

Један познати београдски песник, новинар и у великој мери и боем, о коме је ових дана у београдској, а и у осталој штампи било много говора, седео је летос у друштву са једним млађим глумцем и они би се врло лепо забављали, да су имали — новаца. Е, али ово важно и за конзум неопходно средство недостајало им је, а нико се није појављивао на хоризонту, ко би се удостојио да им плати, макар и мањи цех. Глумцу је на крају ипак пошло за руком, да се споразуме са цалкелнером, који га није ни познавао, те им је овај одобрио кредит од једне литре вина, неколико кафа и сифона. Глумац је после потрошеног цеха, мислио, да иде кући, али је моментано још отишао у кафанско одељење за — тоалету. Ту се мало дуже задржао, па када се вратио имао је шта видети! На столу су биле две пуне литре, читава серија јела и свих могућих посластица.

— Величанствени — рече глумац огорчено — нисам се надао, да си тако неискрен. Казао си да немаш новаца, а ето сада поручујеш на врат, на нос! Ја идем кући!

— Умири се, принче — рече песник — док си ти био тамо, ја сам узео свој шешир и за суседним глумачким столом прикупио паре за богату част! Немој се љутити, али боеми таке раде...

Зли језици говоре, да су глумац и песник било у договору, само се глумац удаљио да не би нарушио свој ауторитет пред глумцима, од којих је песник дигао паре за цех...

*

Један новосадски глумац познат је по своме тврдичлуку. За њега тврде зли језици, да целе године не прима у опште плату, јер његов је принцип, да пред ферије дигне на каси неколико десетина хиљада. Како проведе целу годину без пара, то је и данас велика тајна, он се ипак части, пуши, забавља у најбољим друштвима и живи можда боље него остали новосадски глумци, којм месечно десет пута примају акontацију. За њега се тврди, да је ципија првог реда, често пута чак и према самом себи. У последње време се по вароши говори, да ће тај глумац ускоро купити палату у Загребу и отворити своје приватно позориште, у којима ће играти све сами мали глумци.

Пази, кад љубиш руку!

Практични савети

Марку, коју лепиш, можеш забалавити, руку, коју љубиш, никако.

*

Пре но што би пољубио даму са рукавицама на руци, помисли на пса, из чије коже су те рукавице зготовљене и на живодера, који је тог пса одерао.

*

Темпераментној жени немој љубити руку. Само реци, да јој љубиш руке. Ако не послушаш овај савет, лако ти се може догодити, да ти таква дама и сувише жестоко пружи своју руку, и ти ћеш остати без — горњих зуба.

*

Понеси собом чешљић, за љубљење рутавих руку. Требаће ти.

*

Рука руку миње. Пољуби, с тога, слободно, ма коју руку, јер су једна другу опрале.

*

Јевреју банкару не љуби руку, јер ће се он, сигурно, овако избрецнути на тебе:

— Нисам ја римски папа!

*

У вече, око 8 сати, ако љубиш домаћицину руку, која заудара на бели лукац, — немој се мрштити, јер имаш изгледа на сјајну вечеру!

Помажимо акцију Аероклуба, која иде за тим, да потпуно обезбеди наше небо од евентуалне навале непријатељских авијона!

ОН И ОНА

У последњој ложи, седи плава дама,
На плиш подерани наслонила главу
Очи јој горе, од љубавног плама,
И кад Он сврши, погрешну октаву.

Задрхтала лако, па у тешком болу,
Узе број последњи од „Новога Сада“
У ком је свога опевала Лолу
У мислима тужна отпоче да јада:

Направих те много, већим од Каруза
Глумцем далеко бољим него Моиси
Пролих због тебе, цело море суза
Чезнући само, да ти кажем: Мој си!

Пристадох, да сам афричка бестија
Омрзнух целу публику театра
Рашчупах косе, ко адска фурија
Дивља у мени пламтела је ватра.

А ти си стајо, укочен на бини
Ни видео ниси мојих осећаја
Далек, непомичан на својој висини
Мислио си само да л' ће бити краја
Претстави овој и мукама мојим!

Инжињер над инжињерима. Да се родбио у Паризу, он би пронашао Ајфелову кулу. Није ни мало крив, што новосадски мост није још увек довршен, а има много заслуга око зготовљавања пројекта за новосадски водовод (који ја — иначе — одложен на 15, словима петнаест година!)

I. J. BROUSSON

Анатол Франс у папучама

Париски уводни чланак

Клемансо је постао председник државног савета, а Анатол Франс га је заступао код бечке Neue Freie Presse. Милостива је госпође удесила ту ствар.

— До ђавола, — драга пријатељице — зашто хоћете да ме приморате на тај полумесечни пензум?

Јер доноси новаца. Добићете од прилике осам стотина франака за један чланак. Па можете једанпут више, да одете до антиквара.

— Да, али ви ћете написати чланак

— Редиговаћемо га. Није тако страшна ствар. Кроника. Реч је о томе, да критикујемо француску политику.

Сваке среде, увече у шест сати, одиграва се ова сцена:

— Пријатељу, овде је послужитељ од Neue Freie Presse.

— Шта хоће од мене послужитељ од Neue Freie Presse?

— Хоће чланак. Још данас треба да се пошље у Беч, иначе неће стићи на време.

— Још вечерас? Па ко га спречава?

— Ви. Већ сам вас неколико пута упозоравала, али ме нисте послушали.

— Госпођо, ваше ми увредљиве речи парају срце: Ваше увредљиве и и неправедне речи.

— Не извртите ствар. Довољно је да ја што молим, па да ви одмах то учините. Тај човек мора још данас да однесе чланак. Има пола часа

— Добро, госпођо. Одведите у кујну тог досадног посланика Neue Freie Presse, који ме до роба понижава. Дајте му чашу вина. Али нека је испије са одговарајућим достојанством! А мени пак дајте Figaro, Humanité, La Croix.

Одлазе по новине. Брзо их прегледају. Свако је од нас грозничав, марљив: милостива госпођа, муж, секретар . . . Листови лете, као за време буре по парковима . . .

— Пре свега бих волео да знам, шта је био главни догађај ове недеље.

— Јесте ли ви са месеца спали? Дивно игра улогу сељака. Где ви живите? У Француској или међу дивљацима? А, онда главни ће догађај бити онај, који ви будете изабрали. Бечлијама ће пријати — као и „бутеркифла" — оно, што им ви пошљете.

— Мадаме, ходите и помозите ми! Ова ће ми млада, нова журналистика упропастити старост . . . Не знам, што сам се примио тог ропства.

Помоћу маказа секу из новина најгласнија места. Та парчад скупљају за један чланак.

— Нашто ту штогод мењати, па ма шта било? — вели Анатол Франс. — Ово ће превести, дакле прекројити.

Улази лакеј Франсоа.

— Мадаме, послужитељ од Presse је нестрпљив.

— Напуните му још једну чашу.

Франс је са много муке саставио први пасус. Долази један цитат Дугачак. Против мишљења из La Croix ставља милостива госпођа једно мишлење из Humanité. Изтргнула из руке оно што сам ја упецао То све износи од прилике један стубац

Франсоа упет улази

— Послужитељ од Neue Freie Presse вели да мора да иде, иначе ће закаснити воз.

— Дајте му још једну чашу . . .

— Попио је већ целу боцу.

— Је ли вино било бело или црно?

— Црно, милостива госпођо.

— Онда пређите на бело . . . Задржите га још четврт часа . . Ако је гладан, дајте му шунке и сира . . . Шта радите Франс? Док се ја мучим да изнудим тако скупоцених неколико тренутака, ви цртате женице? Сада је реч о томе, да срушимо министра! Човек би могао да скочи кроз прозор!

— Ту је један пасус од Lamenais-a.

— Имамо још само четврт часа, а ја вас познајем. Треба вам бар осам дана да нешто или неког пронађете Шта вели ваш Lamenais о министру? Па добро, упишите . . . Ко ће то приметити! . . . То ће превести, дакле прекројити.

Непоколебиви Франсоа улази и по трећи пут.

— Послужитељ од Neue Freie Presse неће да га избаце. Он иде. Пијан је као земља.

Франс потписује чланак.

— Каква штета — вели — за овај лепи чланак. Та ће га пијаница још негде изгубити.

Лојални грађани

Кад дођете у Сомбор на први поглед приметите, да се парк код колодвора зове „Перивој Краљице Марије", а внај код жупаније „Перивој Краља Александра". Да се ови називи утврде, потпомогнути су гласовима свију Јевреја чланова Проширеног Градског Сената у Сомбору.

А наши новосадски Јевреји сви од реда противни су томе, да се овдашња Јеврејска улица назове „Улица Кнегиње Зорке".

Али — они су зато лојални грађани. А нису ни антидинастични.

Наредба

Господин Министар Финансија одредио је нов рок у коме се имају поднети пореске пријаве доходарине и пореза на имовину за 1925. год. од стране оних пореских обвезника, који то до сада нису учинили, из ма којих разлога.

Подношењу пријава има се приступити одмах, а крајњи рок је 15. децембра 1925. г. никаквог продужавања више неће бити и у одређеном међувремену имају се све пријаве поднети, ко то не учини, пријава ће му бити сачињена по званичној дужности, а он ће платити осетан порески намет, на име казне.

В. Матић
Обласни Директор.

Питајте свог зубног лекара шта знаčи за зубе

BI-OXYNE?

Друштво за неговање учтивости

Позивамо све васпитане и учиве Новосађане, ду приступе и да се организују макар и против свог уверења и васпитања и да бојкотује све оне неваспитане Новосађане и придошлице (куфераше) који:

1. Чекају на поздрав.
2. У опште не отпоздрављају.
3. Који салутирају прстом.
4. Не скидају шешира, а који се регрутују из свијух друштвених слојева, почевши од глумаца, трговачких помоћника, трговаца, адвоката, професора, царинских посредника, берзанских агената, лекара па све до разних „директора“.

Надамо се, даће нам успети да санирамо временом ове неподобе, бруку и срамоту новосадског друштва, које је без васпитања доживело неколико деценија, а мислећи да је подобије великог господства простаклук.

„Нови Сад“ не добија никакве субвенције, нити помоћи, па је према томе упућен једино на своје читаоце и присталице слободне, независне штампе!

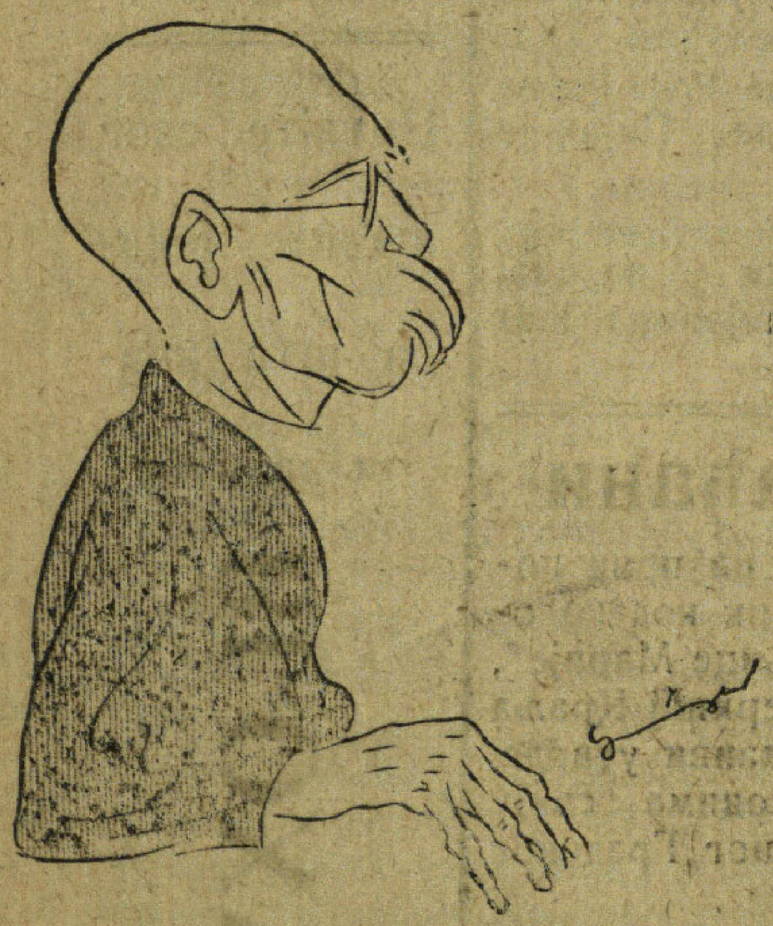

Г. Лазић, најстарији скупштински посланик и убеђени демократа. Кад је у влади, опозиција га се страшно боји, а кад је у опозицији, владини посланици имају предњим страшан респект. Чувен је по својим брковима.

Шта ко мисли у Новом Саду?

Паја Ст. Јаковљевић — да је далеко надмашио Кертес Мора.

*

Никола Илић — да у подне пиво најбоље прија.

*

Жил Кон — да је у портировој ложи у „Краљици Марији“, приликом телефонирања велика промаја.

*

Урбан и Синови — да је мало чудно, што за свој папир добијају „звечећу монету.“

*

Андрија Малчић — да омладина довољно не цени његов таленат.

*

Ерне Штамлер — када ће новосадски новинари почети већ да пишу паметне уводнике у својим листовима.

*

Херман Левенберг — да ће се у Новом Саду пре спровести „порцуланизација“ него канализација.

*

Неки новосадски лекари — да су Новосађани и сувише здрави.

*

Алија Кохњоцић — да ће Новосађани, на крају ипак увидети потребу осигурања.

*

Мика Јаковљевић — да ће царинским посредницима синути још и бољи дани.

*

Мика Бузда — да ће овогодишњи поштански бал бити сензација балске севоне у Новом Саду.

*

Брудер — да ниште није теже, доли празну боцу напунити, а ништа лакше, доли пуну боцу испразнити.

*

Оцић — да ће добити главни згодитак на лозу, који тек мисли купити.

*

Бата Чолић — да је нетачна она песма, која је у прошлом броју „Новог Сада“ о њему написана.

*

Ренеа Рајхенић — да се данас боље осећа, но икада.

Михаило Ковачевић

Нашој публици је врло мало познат наш велики драмски уметник г. Михаило Ковачевић, који се од пре кратког времена налази у новосадском Народном Позоришту као директор драме. Г. Ковачевић је Херцеговац, син старог нацисналног борца Јова Ковачевића, који је испод аустријског насиља из Босне емигрирао у слободну Србију, где је Михаило и рођен. Као младић од 15 година ступио је у храм Талије — позориште. У Русији је свршио глумачку школу са одличним успехом, и постао чланом гласовитог московског художественог театра. Као резервни официр учествовао је у свима последњим ослободилачким ратовима. 1916. г. ступио је на Париски Конзерваторијум са којега је изашао као најбољи ђак награђен првом наградом. Тада се појавио на паришкој позорници у чувеном француском позоришту „Комедији“, од којег доба почиње да се велича његов уметнички таленат. Играо је у свим већим позориштима Француске, Данске, Чехословачке, био је члан београдског Позоришта. Нарочито је показао успеха у одигравању Шекспирових и Ибзенових комада у чему је достигао велики глас, тако да се критика о њему најповољније изразила. Г. Ковачевић треба да настави па да буде један од оних наших глумаца, који су стабилизовали своју вредност.

АДРЕСА И КАРАКТЕР

Како поједини људу адресирају?

Поред графологије, хиромантије и других разних модерних проналазака, помоћ у којих се може тачно утврдити карактер појединаца, сада је пронађено и једно ново средство, које омогућује да се опише карактер појединих особа. На пример, адресирање писма даје неодично много ослонца за испитивање људског карактера. Ево једне адресе:

Пошт. Госа.

Др. Милан Попов, адвокат
Београд
Кнегиње Љубице 16.

Педантан, скрупулозан и скроз тачан човек ту би адресу написао овако:

Поштованом Господину

Др-у Милану К. Поповом,
адвокату, члану Адв. Удружења
Београд
Кнегиње Љубице улица број 16.
1. сprат, 16. број собе десно.

Ево, како би то писмо написао један нервозан, болешљив и слабог карактера човек:

П. Г.

Д. М. Попов, адв.
Беогр.
Кн. Љуб. 16.

Расејани професор, који никада не мисли на оно, на чега би требао да мисли, написао би ту исту адресу овако:

Њена Екселенција
Принцеза Љубица, XVI.
Адвокат
Улица Милана Поповог бр. Др.

Човек, чији карактер нагиње ласкању, улизавању и понизности, адресирао би то писмо овако:

Високоцењеном Милостивом
Господину Грофу
Доктору Милану Поповом,
кр. саветнику и више пута одликованом солунском јунаку
одличном адвокату
Београд
Кнегиње Љубице ул. бр. 16.

Заљубљена дама би овако писала:

Прелепом младићу,
Шармантном адвокату
Др. Милојици Поповом,
поносу свих жена,
Београд
Кнегиње Љубице 16.

Ето, материјала за оне, који се баве графологијом и сличним студијама!

НАША ПОШТА

Несуђеном „личко-радикалском посланику. Кад ваш се стане на жуљ, а ви дречите. Ако, ако, проћиће. У „Народној Енциклопедији“, истина, нема белешка о семену старо — и младорадикала у Н. Саду, како то ви велите, али вам могу дати подробнија објашњења ова господа: 1. Др. Бранко Илић. 2. Др. Ђорђе Ђеремов. 3. Марко Вилић. 4. Мита Ђорђевић. 5. Уредници „Северне Србије“. 6. Радикалски посланици из новосадског округа и 7. сви они радикалски бирачи, који нису пристали на кандидацију господина под бр. 4. А што се тиче ваше подмукле денунцијације, није опалила. То вам је само једанпут пошло за руком, али и тада је неко други постао дописник „Времена“, а не ви!

П. Л. М. У ствари није тако. Градска управа помаже културне покрете и удружења, колико то финансијске силе дозвољавају Што се тиче редуциране позоришне субвенцзје, о томе смо у једном од прошлих бројева нашега листа опширно писали. У погледу оснивања српско-мађарског културног друштва не можемо, за сада, ништа позитивно јавити, јер Матица још није донела одлуку по тој ствари. Нама се чини, као да се неке извесна господа боје, да се не замере неким Великосрбима! За то се та ствар, свакако и одуговлачи.

Др. М. Не, ствар ће се решити редовним судским путем. Ваља се уздати у апсолутну објективност и правдољубивост наших судова, и никакав малер се не може догодити. А ако ипак дође до неког „седења“, е па неће чак ни то, у крајњој нужди, бити на одмет. Знате, мало одмора и промена ваздуха никада не може шкодити човеку.

Господин Драгутин Пећић, једини Србијанац, стручњак за „шајкашке ритове“ и једини заслужни политичар, коме се у многоме, може захвалити, што су убрзани радови на новом мосту између Новог Сада и Петроварадина.

Да се констатује

„Нови Сад“ није трошио речи узалуд. Новосадски редари добили су, ових дана, бројеве и на огрлицу зимског капута.

*

Насипање Лимана обустављено је још пре неколико недеља Градски оци су се, овом приликом, показали врло малодушни и не могу да се снађу. Све због неке багер-машине, коју би хтели да добију од државе. А с те стране могу још врло дуго чекати. Иначе, печени голубови не падају никоме у уста .. Па ни готови насипи на градско земљиште...

*

Нови Сад је пун ђубрета. Мало се води бриге, да се то ђубре уклони. Поједине решетке за одливање воде су загушене и у неким улицама постоје права језера и гомиле муља и смећа. Спавали, можда, градско економско звање?

*

Возови стално закашњавају. Београдски листови уместо у пола 10 сати пре подне, долазе тек око подне. Да није тамо негде око Карловаца или Ст. Пазове већ нападао толики силан снег, да возови не могу да пролазе даље?

*

Полиција још није уклонила неписмене фирме у Н. Саду. Докле ће се трпити ова отворена и дрска шега са нашим језиком?

Шири „Нови Сад“!

ШАЉИВО САНДУЧЕ

(Новосадске анегдоте)

ХРАБРОСТ

Новосадском трговцу враћа се инкасант, није ништа свршио.

— Муштерија ми је казала, — рече инкасант — да ће ми све кости поломити, ако још један пут дођем са рачуном!

— Идите још једанпут и кажите ви њој — рече трговац — да се ја не бојим таквих претњи!

ИЗГОВОР

Лала са салаша пије у једној новосадској гостионици вино, па дозива гостионичара:

— Па, ово је страшно! Буд' је вино мутно, још сам и муву у њему нашо!

Гостионичар га умирује:

— Не може бити вино толико мутно, када видите муву!

ОДЕОН
21. и 22 нов.
Краљ ноћног Париза
Велика атракција у 6 чинова.
У гл. ул.: ЛУЦИАНО АЛБЕРТИНИ.

СНИЖЕНЕ ЦЕНЕ са 20 процената на сву нову приспелу парфимерију, пре него би што купили, погледајте цене у дрогерију
К. ЖИВОЈНОВИЋА - Н. САД, Краља Петра бр. 25

Најфинија пецива, чоколаде-десерти и бонбоне могу се добити једино у
ПОСЛАСТИЧАРНИЦИ ДОРНШТЕДТЕР
-о- НОВИ САД, (Палата Гвозденог Човека) -о-

ОДЕЛА по најновијем француском крају израђује уз најсолиднije цене кројачки салон
КИКАШ И ПУТНИК НОВИ САД Краља Петра 1. I. спрат.

АПОЛО
21. и 22. нов.
Десет заповести
Огромна филмска сензација у два дела.
Оба дела уједанпута.

Штампа Душан Чампраг Нови Сад, Трг Ослобођ. 1. Одговорни уредник: Велислав Спасић.